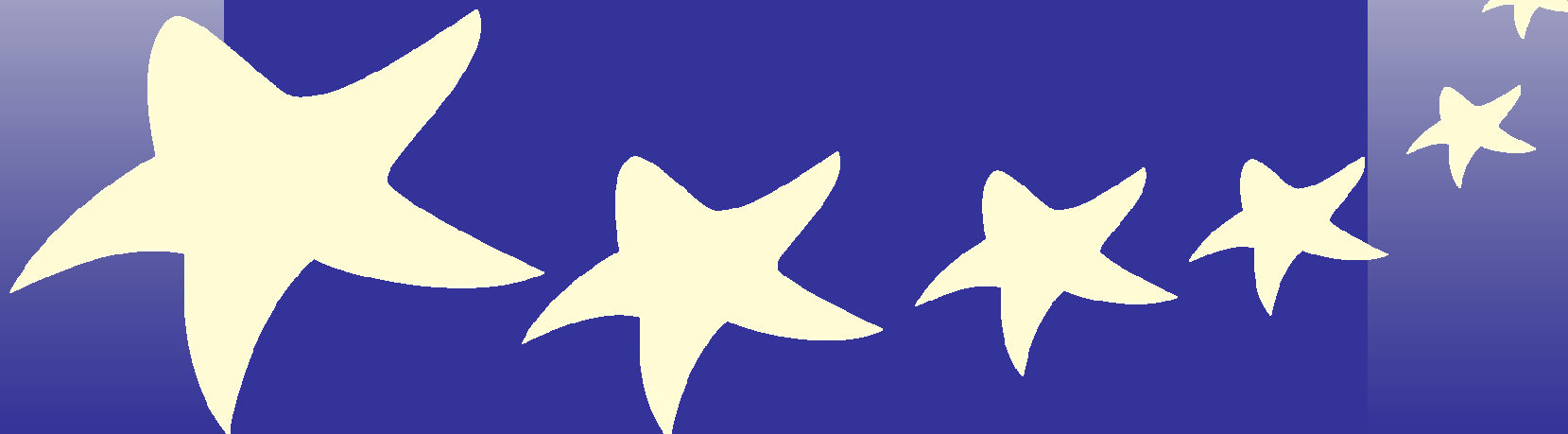

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

Разработване бюджет на проект

- ★ Бюджетът на всеки проект се разписва в таблица/и, които са приложение, към проектното предложение. Бюджетът трябва да съдържа точни разчети на финансовите ресурси, необходими за реализиране на дейностите по проекта, предвидени и описани във Формуляра за кандидатстване.

ВИДОВЕ РАЗХОДИ

Допустими разходи по правилата на ЕСФ/ЕФРР

За да бъдат допустими разходите трябва да отговарят едновременно на условията, съгласно:

- ★ **ПМС № 62 от 21.03.2007 г.** за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007 – 2013 г.
- ★ **ПМС №180 от 27.07.2007 г.** за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по ОП “РЧР”, съфинансирани от Европейския социален фонд, за финансовата рамка 2007 – 2013 г.
- ★ **ПМС**, регламентиращи детайлни правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие (в случаите, когато в Насоките/Указанията за кандидатстване изрично е разрешено финансиране по допълващ/кръстосан начин). ПМС 236- Детайлни правила за допустимост на разходи по ОП “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”

Преки допустими разходи:
свързани с изпълнението на дейностите по проекта, обобщени в следните основни групи:

- ★ Разходите за възнаграждения на физическите лица, обучители (лектори), консултанти, за дейности, пряко свързани с изпълнението на договора за финансиране, включително осигурителните вноски, начислени за сметка на осигурителя върху договореното възнаграждение съгласно националното законодателство;
- ★ Разходи за командировки /пътни, дневни и квартирни/ на физически лица, извършващи , обучители (лектори), консултанти, за дейности, пряко свързани с изпълнението на договора за финансиране. Стойността им се определя съгласно Наредбата за командировките в страната;
Разходите за екипа по проекта са за сметка на непреките разходи.

- ★ Разходи за материали, консумативи и други материални запаси, необходими за изпълнението на дейностите по проекта;
- ★ Разходи, които произтичат пряко от изискванията на договора (разпространение на информация, популяризиране на дейностите, и др.), включително и разходите за финансово обслужване на банковите сметки, специално разкрити за изпълнение на проекта/ако това е позволено/, съгласно ПМС 180 от 27.07.2007г.
- ★ Разходи за изпълнители, съгласно ПМС 55 от 12.03.2007г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на ЕС. Национално законодателство- ЗОП

Специфични допустими преки разходи

Разходите за амортизация на амортизируеми активи по чл.5, ал.2 от ПМС 180 от 27.07.2007г., собственост на бенефициента и/или партньорите, пряко свързани с дейността по проекта при следните условия:

- активите не са закупени дори частично с публична безвъзмездна помощ;**
- разходът за амортизация е начислен в съответствие с изискванията на националното законодателство, и е признаваем до размера на годишните данъчни амортизационни норми по категории активи съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане;**
- разходите се отнасят само за периода на финансиране на съответната операция/дейност .**

Други специфични допустими разходи

Допълващо финансиране/група Б от Бюджетна таблица/.

Съгласно чл. 8 на ПМС 180/27.07.2007 г. по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ могат да се финансират по допълващ начин следните дейности по правилата на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР):

- преди стартиране на дейностите по реалното предоставяне на услугите да бъде извършван ремонт на помещенията, пряко свързани с дейности по проекта;
- доставка на ново оборудване, пряко свързано с изпълнението на предвидените дейности.

За разходи по правилата на ЕФРР се определят максимални прагове, като процентно отношение към останалите разходи.

Допустими непреки разходи

„Непреки разходи” съгласно Допълнителната разпоредба на ПМС 180/27.07.2007 г. са разходите, които са косвено съотносими към дейностите по съответния проект и участват с част от общата стойност на разхода, определена на постоянна ставка в случаите, когато не е възможно точното определяне на частта на разходите, съотносима към съответните дейности по проекта.

- Непреките разходи могат да включват възнагражденията на персонала по администриране на проекта, административните разходи за издръжка на офисите на проекта / режимни разходи, консумативи и материали, наем и други/ и всички други разходи, които не обслужват прякото изпълнение на целите на проекта и не влияят пряко върху качеството на предоставяните услуги или дейности.

- Размера на непреките разходи се определя в Насоките за кандидатстване, за всяка отделна схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Недопустими разходи

1. Недопустими разходи, съгласно ПМС 180/27.07.2007 г.

- възстановим данък добавена стойност;
- лихви по дългове;
- глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
- разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и/или попълването на документите за кандидатстване;
- разходи финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността, или друга програма- финансирана от външен донор;
- разходи за закупуване на стоки втора употреба – за доставките, финансирани по правилата на ОП “РЧР”
- закупуване на земя и др. изрично посочени в Насоките за кандидатстване

- ★ Съгласно ПМС 180/27.07.2007 г.; чл. 6 плащанията по сключени договори по схеми за безвъзмездна финансова помощ, могат да бъдат под формата на авансово, междинни и окончателно плащане. Допустимото авансовото плащане може да бъде до 20 % от общата сума на проекта.

МИНИСТЕРСТВО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА

ДА ПОГОВОРИМ В ДЕТАЙЛИ

Общи правила

- ★ Бюджетът се представя в лева. Стойностите и единичните цени се закръгляват до втория знак след десетичната запетая. Определянето на единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират или на нормативно определени размери или на реални пазарни цени. Не се допуска посочването на отделен вид разход като обща сборна сума, без посочване на единичната стойност и количеството.
- ★ Бюджетът следва да покрива всички допустими разходи за изпълнение на Проекта. Всички пера от бюджета, трябва да бъдат представени в разбивка по отделните им компоненти.

ОТЧИТАНЕ НА РАЗХОДИТЕ

- ★ За действително платени се считат разходите, извършени от бенефициенти в парична форма /с изключение на разходите за амортизация/.
- ★ Извършването на разходите се доказва със съответните разходооправдателни документи, предвидени в Закона за счетоводството и указания на Министерство на финансите, които дават възможност за прозрачно проследяване на плащането и осигуряват адекватна одитна пътека/процес на проследяване/.

I. Група А - допустими разходи по правилата на ЕСФ

Приложение Б - 1. Бюджет на проекта

Разходи	Единица мярка	Брой единици	Единична цена (лева)	Разходи (лева)
1.1. Разходи за трудови и други възнаграждения, стипендии и други доходи на физически лица³				
1.1.1. Възнаграждения за експертни дейности, свързани с крайните бенефициенти	На час/ден/месец			
1.1.2. Възнаграждения за обучаемите и обучителите - моля опишете	На ден/месец			
1.1.3. Други възнаграждения - моля опишете	На час/ден/месец			
1.2. Осигурителни вноски, начислени за сметка на осигурителя - с разбивка по видове	на месец			
Междинен сбор "Разходи за възнаграждения"				

Разходи за командировки

2. Разходи за командировки /пътни, дневни и квартирни/4				
2.1. Дневни	На ден			
2.2. Пътни				
2.3. Квартирни	На ден			
Междинен сбор "Разходи за командировки"				

Разходи за командировки

- ★ Разходи за командировки /пътни, дневни и квартирни/ на физически лица, обучители (лектори), наставници, консултанти, за дейности, пряко свързани с изпълнението на договора за финансиране.
- ★ Стойността им се определя съгласно Наредбата за командировките в страната. Пътните разходи се отчитат съгласно изискванията на споменатата наредба и при избор на най-икономичен маршрут и избор на превозно средство.

Материали, консумативи и други материални запаси

3. Материали, консумативи и други материални запаси ⁷				
3.1. Материали - по приложен опис				
3.2. Консумативи - по приложен опис				
3.3. Други материални запаси - по приложен опис				
<i>Междинен сбор "Материали, консумативи и други материални запаси"</i>				

- ★ **Описите, представляват детайлно представяне на всички разходи предвидени за материали, консумативи и материални запаси, служещи за прякото изпълнение на дейностите по проекта.**

Материали, консумативи и други материални запаси

- ★ За допустими се считат разходите без характер на дълготрайни материални активи по смисъла на Закона за счетоводството и са в размер за единична стойност под стойностния праг на същественост по реда на чл.50,т.2 от ЗКПО.

- ★ По раздел 3 "Материали, консумативи и други материални запаси" се включват разходите, които са обект на договор с изпълнител с изключение на тези, за които това не е приложимо.

Разходи за външни услуги

4. Разходи за външни услуги ⁸				
4.1. Разходи за наем - моля опишете				
4.2. Разходи за дейности, свързани с осигуряване на публичност - по приложен опис				
4.3. Разходи за телефон/факс, електричество/отопление, поддръжка ⁹ - с приложена разбивка по видове				
4.4. Разходи за конференции/семинари - АКО Е ПРИЛОЖИМО - по приложена план-сметка				
4.5. Разходи за застраховки ¹⁰ - АКО Е ПРИЛОЖИМО - моля опишете				
4.6. Разходи за експертизи ¹⁰ - АКО Е ПРИЛОЖИМО - моля опишете				
4.7. Разходи за проучвания и изследвания ¹⁰ - АКО Е ПРИЛОЖИМО - моля опишете				
4.8. Други външни услуги - моля опишете				
<i>Междинен сбор "Разходи за външни услуги"</i>				

★ По раздел 4 "Разходи за външни услуги" се включват разходите, които са обект на договор с изпълнител или външен на организацията доставчик на стоки или услуги.

Разходи за амортизация

5. Разходи за амортизация на амортизируеми активи по чл. 11, т. 2с на Регламент 1081/2006 г. - моля опишете ¹¹				
---	--	--	--	--

Разходите за амортизация на амортизируеми активи по чл.5, ал.2 от ПМС 180 от 27.07.2007г., собственост на бенефициента и/или партньорите, пряко свързани с дейността по проекта, при спазване на определени условия./ чл.5, ал.2 от ПМС 180 от 27.07.2007г. /

Други преки разходи

6. Други преки разходи, неклассифицирани в раздели от 1 до 5 - моля опишете				
6.1. Разходи за такси за обслужване на банкови сметки				
6.2. Разходи за специализиран софтуер - АКО Е ПРИЛОЖИМО - моля опишете				

Разходи, които произтичат пряко от изискванията на договора, включително и разходите за финансово обслужване на банковите сметки, специално разкрити за изпълнение на проекта/ако това е възможно/, съгласно ПМС 180 от 27.07.2007г.

Непреки разходи

8. Непреки разходи по чл. 4 ал. 5 от ПМС № 180 /27.07.2007 г. - 20% от преките допустими разходи по раздели от 1 до 6	На месец			
---	----------	--	--	--

- ★ При представянето на проектното предложение, кандидатът следва да опише по видове евентуалните непреки разходи.
- ★ Непреките разходи се попълват в бюджета като обща прогнозна сума без посочване на единични стойности. За по-добрата отчетност тези разходи трябва да бъдат показани, като основни пера в бюджета.
- ★ Непреките разходи могат да включват възнагражденията на персонала по администриране на проекта, административните разходи за издръжка на офисите /режийни разходи, консумативи и материали, наем и др./ и всички други разходи, които не спомагат пряко за изпълнението на целите на проекта.

Невъзстановим ДДС

- ★ Разходите в бюджета се посочват без ДДС. В перо “Невъзстановим ДДС” се посочва сумата на данъка за всички разходи.
- ★ Нерегистрираните по ЗДДС юридически лица, чиито разходи са обект на финансиране по правилата на ЕФРР, размера на ДДС също се посочва на отделен ред.
- ★ В реда “Общо допустими разходи” за отделната група на бюджета сумата, на събрания ДДС от всички облагаеми доставки на стоки и услуги се събира с останалите разходи.

II. Група Б - допустими разходи по правилата на ЕФРР

II. Група Б - Допустими разходи по правилата на ЕФРР				
10. Основен ремонт на дълготрайни материални активи				
11. Придобиване на дълготрайни материални активи - ДМА ¹³				
11.1. Придобиване на компютри и хардуер				
11.2. Придобиване на оборудване, машини и съоръжения				
11.3. Придобиване на други ДМА - моля опишете				
Междинен сбор "Разходи за придобиване на ДМА"				
12. Други преки допустими разходи ¹³ - моля опишете				
13. Невъзстановим данък върху добавената стойност				
Общо допустими разходи по Група Б (10+11+12+13)				

- ★ Не повече от ФИКСИРАН В НАСОКИТЕ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПРОЦЕНТ от стойността на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта може да се използва за закупуване на ново оборудване и/или ремонтни дейности.
- ★ Тези разходи трябва да бъдат обосновани в Апликационата форма и отделно записани в бюджета в обозначеното за тази цел място.
- ★ Дейностите свързани с разходването на средства по допълващ начин, трябва да бъдат обосновани и видимо необходими за реализирането на проектните цели.

СЪХРАНЯВАНЕ

- ★ За съхранението на документи с доказателствена стойност, съгласно националното и общностно законодателство, се прилагат изискванията на чл. 13 от Постановление № 180 от 27 юли 2007 г.:
- ★ Чл. 13. (1) В съответствие с разпоредбите на чл. 90 от Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 г. и без да се накърняват специалните условия на чл. 100, параграф 1 от същия регламент, с изключение на случаите за частично приключване съгласно изискванията на чл. 88, документите с доказателствена стойност се съхраняват за срок 3 години след закриване на Оперативната програма от Комисията.
- ★ (2) В случай че национален нормативен акт или нормативен акт на Общността предвижда по-дълъг срок за съхранение на документи, се прилагат съответните специфични разпоредби на националния нормативен акт или акта на Общността.